

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1869

Officium Proprium In Festo S. Rogerii, Descriptum e velustissimo breviario
monasterii S. Stephani Barolitani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70595](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70595)

OFFICIUM PROPRIUM

IN FESTO S. ROGERII,

*Descriptum e vetustissimo breviario
monasterii S. Stephani Barolitani.*

AD VESPERAS.

Adest conse-
cratori eccle-
siae S. Michae-
lis:

A *Antiphona* : Vita vixit mirabili in ecclesia Domini Rogerius diaconus et factus est episcopus : *Psalm* : Dixit Dominus : *Ant* : In Cannensi a ecclesia Rogerius Caëlicola refulsit in virtutibus in praelatis omnibus : *Psalm* : Confitebor : *Antiph* : Hospes nobilissimus Rogerius eximius recipiebat pauperes, infirmos atque debiles : *Psalm* : Beatus vir : *Ant* : Pauper pastor efficitur Rogerius, dum quaeritur a Cannarum populo, serviens Christo Domino : *Psalm* : Laudate pueri : *Capitulum* : Benedictionem omnium gentium dedit illi et testamentum suum confirmavit super caput ejus : *Responsorium* : Aquila desuper volans, dum pedester ambulabat, umbram semper faciebat, nec ardorem solis, dum claresceret, sentiebat : *Vers* : Obediens ad ecclesiam pergebat consecrandam Sancti Angeli :

B *Hymnus* : Gaudeamus et lætemur in festo Rogerii, sanctitatem ejus pandamus, Deoque summo presuli desertum per aufugiens servans humilitatem pastoris, et gradum nolens electus ad dignitatem, cilicis se macerans, disciplinis se domabat, carnem suam conculcans, refranando jejunabat, ad consecrandum pergit viæ longitudinem : itaque consurgit, nolens multitudinem, pariterque mittitur Ricardus Andriensis, simul cum ipso jungitur Pelagus Salpensis, pedester ambulabat Rogerius Sanctissimus, totum se humiliabat Michaëli devotissimus : Gloria tibi Domine, qui natus es de Virgine, cum Patre et Sancto Spiritu in sempiterna secula.

C Amen *Vers* : Ora pro nobis Beate Rogeri, *Resp* : Ut digni efficiamur promissionibus Christi. *Ant* : ad Magnificat : O pastor eterne, Rogeri, clemens accipe, et vota precantum tu benigne suscipe, et pro nobis Christo preces nostras porrige, ac civitatem istam a malis cunctis eripe, ut mereamur cum Sanctis omnibus omnes perducere ad celestia. Alleluia. *Cant. magn. oratio* : Omnipotens sempiterna Deus, qui Beatum Rogerium confessorem tuum atque pontificem de Cannarum civitate Barolum venire fecisti, tribue nobis quesumus, ut qui ejus sacrum festum recolimus, suis sanctis meritis et virtutibus ab omnibus periculis eruamur.

ut novum ec-
clesiae sidus

c

* bellum

2 *Invitatorium* : Adoremus Dominum, qui glorificavit Beatum Rogerium, et glorificat : *Psalm* : Venite : *Ant* : Divinam lucem produxit Deus super terram, dum dedit Baroli patronum c super pestem et guerram* : *Psalm* : Beatus vir, qui : *Ant* : Lilium puritatis Angelicæ fuit Rogerius, atque rosa rubens caritatis Seraphicæ : *Psalm* : Quare fremuerunt : *Ant* : Innocentem Rogerium exaudit Dominus, dum orat pro populo suis devotis precibus : *Psalm* : Cum invocarem : *Ant* : Lætentur omnes, qui sperant in Beato Rogerio, quoniam

exaudit illum Dominus de excelso suo Sancto : *Psalm* : Verba mea : *Ant* : Amicus Dei perfectissimus, quem coronavit Dominus, in Cannensi ecclesia, Rogerius sanctissimus : *Psalm* : Domine Dominus noster : *Ant* : Servator justitiæ et æquitatis fuit in populo suo, dum præsidebat humiliter in solio suo : *Psalm* : In Domino confido : *Vers* : elegit eum Dominus : *Resp* : ad sacrificandum : *Lectio prima* : Summus polorum rector produxit jubar lucidum, candidum et decorum, Beatum videlicet Rogerium, sanctæ matris Ecclesiæ sidus pulcherrimum et splendidissimum ornamentum, fideique Christianæ monile decorum, sed Barolitanae præsertim civitatis nunc auxilium, et intercessorem sufficientissimum, et devotum, qui velut rogas ingens totus ferbuit caritate, micuit honestate, et claruit sanctitate. Tu autem. *Resp* : Dum staret cum pastoribus vir Dei Sanctissimus, vacabat orationibus Deo devotissimus, ne eligeretur ad pastorem gradum, cujus non erat dignus : *Vers* : Fugitque præfata perpetua sua humilitate cum mente deliberata : Ne eligeretur.

EX ANTIQVO
D BREVIARIO.

3 *Lectio secunda* : Hic oriundus de civitate olim Cannarum, vel de vico, qui dicitur Petra d, floruit anno Domini quingentesimo; et factus a parentibus clericus in ecclesia cathedrali Cannarum, cepit indolis puer laudabilis sectari monita et documenta proborum. Tu autem. *Resp* : Infirmorum domos et afflictorum visitabat, pupillorum casas benefica pietate quaerebat, quia sic pater pauperum in populo suo habitabat : *Vers* : Multi ad ipsum recurrebant, et languentes suis pedibus se prosternebant : quia. *Lectio tertia* : Et tandem percurrans decimum octavum annum, omnium morum spiritualium fragrantia redolere cepit, ita ut carus esset omnibus et acceptus; nec abiit in consilio impiorum, nec secutus est vanitates et insanias falsas tabidæ carnis nostræ. Tu autem. *Resp* : Tanta fiducia in Deum ferebatur, ut in Domino de omnibus confideret accipere cum orabat, et Deus in cunctis misericorditer audiebat, considerans suam sanctitatem, quæ in suo corpore nitebat : *Vers* : In omnibus Deus exaudivit eum, quia in justitia petiit et amavit eum : considerans. *Lectio quarta* : Sed inter spinas et mores perversos hominum floruit ut candens lilium puritatis Angelicæ, et ut rosa rubens caritatis Seraphicæ. Accidit autem, ut ecclesia Cannensis careret præsule e, et cum sciscitarentur de idoneo præsule, omnes unanimiter, tam sacerdotes quam laici, eum in præsulem elegerunt : unde patenter apparet, quanta erat virtutum suarum exuberantia, quantaque gratia Domini super eum. Tu autem. *Resp* : Cingulum castitatis præcinxit suis lumbis, cunctisque pauperibus manum largitatis aperuit, quia videlicet diligebat omnes corde et voluntate, amore Crucifixi, dum erat in dignitate : *Vers* : Erant omnes ad ipsum recurrentes pauperes, debilesque, pupillos et flentes diligebat : quia.

fulget apud
Cannas, cujus
nobis episco-
patus,

E

d

F

4 *In secundo nocturno ant* : Dominus Deus meus, ex Rogerii ossibus odor exit eximius, et multos per ipsum Dominus sanavit a languoribus : *Psalm* : Domine quis habitabit : *Ant* : Quidam Paschalis nomine auditum aurium amiserat, sed Rogerii precibus sanavit eum Dominus : *Psalm* : Domine in virtute : *Ant* : Multi languentes veniunt ad Rogerii tumulum, et dum, quod postulant, accipiunt, laudantes Deum redeunt : *Psalm* : Domini est terra : *Ant* : Omnes pauperes clamabant et humiles, et Beatus Rogerius exaudivat eos : *Psalm* : Benedicam Dominum : *Ant* : Beatus

varie reluctatus demum acceptus:

EX ANTIQVO
BREVARIO.

tus Rogerius, quem elegisti, Domine, habitat in atriis tuis, et in excelso solio gloriæ tuæ: *Psalm*: Te decet: *Ant*: O Rogeri Sanctissime, ora pro nobis Deum, ut conducat nos altissime ad contemplandum eum: *Psalm*: Bonum est: *Vers*: Amavit eum Dominus: *Resp*: Stolum gloriæ induit. *Lectio quinta*: Sed ipse verus humilis cum nondum fuisset sacerdos, nec ætatis perfectæ pluries renuntiavit electioni, et molestatus persæpe fugit a civitate Cannarum, et domum suam relinquens cum aliquibus pastoribus processit ad alium locum. Tu autem. *Resp*: Per Beatum Rogerium fiunt hæc divina mysteria, per orationes ejus leprosi mundantur, cæci illuminantur, et in natali ejus dæmonia effugantur, et infirmi sanantur: *Vers*: in suis exemplis congaudet turba clericorum, nam tumbæ pulvere sumpto sanantur quinque fideles: et in natali. *Lectio sexta*. Sed quoniam non est consilium contra Dominum, ideo tam electio sacerdotum quam acclamatio populorum utriusque ætatis et sexus stetit firma super Sanctum Rogerium, adeo ut cives accurrerent omnes ad locum, ubi morabatur Sanctus Rogerius cum illis pastoribus, et videns ipse præsentiam tam sacerdotum quam reliqui populi, et Domini præcipue voluntatem acceptavit. Tu autem. *Resp*: Aquila desuper volans, dum pedester ambulabat, umbram semper faciebat, nec ardorem solis, dum claresceret, sentiebat: *Vers*: Obediens ad ecclesiam pergebat consecrandam Sancti Angeli: nec ardorem.

dehinc virtutibus.

5 *Lectio septima*: Et factus simul sacerdos et episcopus statim mutatus est in alium virum, utpote sublimem humilitate et divitem paupertate; omnes enim de ecclesia majores et minores modesto venerabatur affectu, ut ipse videretur minimus de ecclesia, et quilibet minimus major ipso. Tu autem. *Resp*: Dum Apulia patria semel opprimeretur maxima siccitate, et arva cuncta et vineæ destruerentur, atque spes colligendis fructibus laboreretur, orat pro populo Rogerius sanctissimus, ut a siccitate liberetur: *Vers*: Exaudivit illum Dominus propter suam sanctitatem, et dedit pluviam terræ super siccitatem: orat pro populo. *Lectio octava*: In vestibus vililitatem, in ciliciis asperitatem, in cibo et potu durissimam sobrietatem, in lecto observabat paupertatem, omniumque penurias pio considerabat affectu, et ipsorum præsentiam magno venerabatur applausu, et cui non impendere poterat beneficium, consolabatur caritatis ardore. Tu autem. *Resp*: In diebus suis placuit Deo Beatissimus Rogerius, dum stetit semper coram eo humillimus, obediens et pius, quia non desiderabat nisi placita Deo, et amabat: *Vers*: Placens Deo dilectus ejus et vivens inter peccatores translatus est: quia. *Ad cantica*: Dum orat Rogerius, Deus exaudit, quia fulget in virtutibus, qui meruit, ut per totam Apuliam Deus daret pluviam alleluia: *Psalm*: Beatus vir qui: *Vers*: Tu es sacerdos in æternum: *Resp*: Secundum ordinem Melchisedech.

miraculis clarior.

6 *Lectio nona*: Infirmorum domos visitabat, afflictos consolabatur, pupillorum causas, et viduarum necessitates pietate paterna suscipiebat, et statim ut pervenit ad apicem tam perfectæ virtutis, cœpit coruscare miraculis, et prodigiis clarescere sanctitatis. Tu autem. *Resp*: Claruit miraculis in morte et in vita suis profundis meritis, sibi a Deo potentia attributa, et quia perseveravit usque ad finem, ideo meruit gloriam sublimem: *Vers*: Multis disciplinis se domabat, suisque exemplis populo prædicabat: ideo. *Lectio decima*: Nam quidam inter alios Paschalis nomine oculorum et

aurium longa infirmitate gravatus ad Sanctum Rogerium supplex venit, ut dignaretur Deo pro eo misericorditer supplicare; cui petitioni assentiens Rogerius vere pius, facta oratione devota, mox sanitatem oculorum, et beneficium audiendi, quod perdidit diu homo ille, recuperavit ad plenum. Tu autem. *Resp*: Propter humilitatem renunciavit electionem, considerans statum suum et conditionem, quia nec sacerdos erat nec ætatem habebat, quapropter hinc inde semper fugiebat: *Vers*: O pater Sancte, multum Deo grate, summæ coram Deo fuisti humilitatis: quapropter. *Lectio undecima*: Domus insuper episcopalis erat publicum pauperum hospitale, nulli umquam vocatus verbo vel animo durus erat, nisi forte cupiam scelerato ob detestationem facinorum et correptionem fraternam. Tu autem. *Resp*: Mortuorum suscitator magnificus, surdorum et cæcorum liberator fuit mirificus, mutos et claudos Rogerius Sanctissimus liberavit et sanavit suis sanctis precibus: *Vers*: Multos a languoribus ad ipsum accurrentes, variisque infirmitatibus dum erant flentes: liberavit et sanavit.

7 *Lectio duodecima*: Cunctis beneficiis et exemplis studebat in Christo placere, tanta animi sinceritate ac rectitudine mentis erat, ut putares in eo fuisse naturam sinceram, voluntatem immaculatam, et originalem justitiam reservatam, quod favente Deo non exiguo extitit declaratum, et sic virtutibus et miraculis clarus vitam finivit in Domino. Tu autem. *Resp*: Beatum Rogerium omnes rogemus pariter, ut piis suis meritis juvemur, atque salutem utriusque vitæ nobis ipse acquirat: *Vers*: Et ejus sanctis precibus ab omnibus malis eripiamur: atque salutem utriusque. *Hymnus*: Te Deum laudamus. *Secundum Marcum*: In illo tempore dixit Jesus discipulis suis: videte et vigilate et orate, nescitis enim quando tempus sit: homo quidam peregre profectus reliquit domum suam, et dedit suis potestatem cujusque operis, et janitori præcepit, ut vigilet. Vigilate igitur: nescitis enim, quando Dominus veniet sero an media nocte, an galli cantu an mane: cum venerit repente, inveniet nos dormientes: quod autem vobis, omnibus dico, vigilate. *Oratio*: Omnipotens sempiternus Deus, qui Beatum Rogerium confessorem tuum atque pontificem de Cannarum civitate Barolum venire fecisti, tribue nobis quæsumus, ut qui ejus sacrum festum percolimus, suis sanctis meritis et virtutibus ab omnibus periculis eruamur, per Dominum. . . . *Ad laudes et omnes horas*: O Baroli corona, rector et gubernator, pro nobis Deum ora: Crucifixus et Salvator per tuam Sanctitatem salvet et gubernet nostram civitatem: *Psalm*: Dominus regnavit: *Ant*: Ante diem surgebat Rogerius Beatus, carnem suam domabat multoties flagellatus: *Psalm*: Jubilate: *Ant*: Dum pedester ambulabat obediens et humilis, aquila refrigerabat ipsum propter calorem solis: *Psalm*: Deus Deus meus.

obdormit in Domino.

E

f
* adde miraculo vel experimento.

ANNOTATA.

a *Locus hic celebris evasit post ingentem illam stragem, qua ab Hannibale Carthaginensi Romanos ibidem prostigatos, Polidius lib. III in fine, Livius lib. XXII, alique veteres memorant: adjacet Aufido amni Canusium inter et Barolum; ast hodie solo fere nomine notum vulgo appellatur Canna distrutta.*

b *De hac fabula, qua Officium hoc crebro aspergitur, sat superque disseruimus in Comment. præv.*

c *Vide dicta num. 19 Comm. præv.*

d *Hujus*

A d Hujus vici nulla amplius vestigia præter ejusmodi nomen in littore maris extare, scribit (a) Grimaldus.
e Hinc colligere est, non fuisse S. Rogerium pri-

mum istius civitatis episcopum, ut num. 8 Comment. præv. præmonuimus.

f Hic finitur Lectio: quæ sequuntur, ex apographo Nazareno et Ughello addidi.

(a) p. 48.

DE B. GALTERO SEU GALTERIO

ABBATE ET MARTYRE ORDINIS CISTERCIENSIS

QUINCIACI IN GALLIA

B

SYLLOGE.

E

M. S.

ANNO
MCCXLIV
Quinciaci, cu-
jus brevis no-
titia datur,
quodque Ordinis
Cisterciensis
monasterium
est, floruit

Quinciacum, inquit Gallie Christianæ scriptores (a), B. Mariæ prope Tanlayum in Decanatu S. Willemerii, duabus leucis ab urbe Tornodoro, Ordinis Cisterciensis monasterium e linea Pontiniaci, fundatur xi kal. Maji anno 1133 vel 1132. Celebris eo in monasterio est memoria ejusdem cœnobii abbatis. horum in serie XII, ac nomine II, B. Galteri, Galterii aut Gualterii, quem sæculo decimo tertio nondum medio floruisse, inter auctores convenit; quamvis de rebus ejus gestis paucissima, ut in decursu perspicuum fiet, tidem scripto mandarint, ac singula fere (seclute abbatialem dignitatem, annum emortualem et cultum ecclesiasticum) quæ ad Beatum hunc pertinent, sint obscura; de ejusdem enim in terris ortu, parentibus, generis qualitate, ac rebus regiminis sui tempore præclare gestis, monumenta omnia, quæ consului, silent, eumque solummodo justitiam adversus Ecclesiæ hostes strenue defendisse, ac eam ab iisdem martyrio (licet, quibus in specie supplicis extinctus fuerit, ignorent) fuisse affectum scribunt. Quædam quidem huc pertinentia in celebri æque ac prolivo de B. Galtero elogio, abbatialem tamen ejusdem dignitatem silens, exhibet Henriquesius; ast quanti ea, quæ adfert, momenti sint, cum fontem, unde sua Henriquesius hauserit, reliceat, definire non valeo; illud tamen, qualecumque sit, hic visum fuit exhibere.

2 Ita id in Fasciculo Sanctorum Ordinis Cisterciensis (b) habet: De B. Gualtero episcopo Antissiodorensi et martyre. Beatus Gualterus, ab ipsa juventute sua ingenti solitaria vitæ desiderio captus, terrenas contemnens voluptates, in Quiriaco Ordinis Cisterciensis cœnobio, cum admiranda quadam sanctitatis opinione monachus habitavit. Talisque ac tantus evasit, et tam stupenda signorum ac miraculorum extitit claritate illustris, ut multi ex variis regionibus ad eum confluerent diversis infirmitatibus afflicti, opem et remedium implorantes. Nec frustra; illustraverat enim Servum suum Altissimus celesti quadam virtute, qua ægrotos quocumque morbo oppressos sublevabat, et sanitati desideratæ restituebat. Quæ omnia humani generis hostis

inque ferens, variis eum tentationibus aggressus est, sed non prævaluit: fortissimus enim Christi athleta humilitatis clipeo et orationis gladio omnia inimici machinamenta superabat. Denique tam excellens virtutis specimen in omnibus ostendit, ut post egregia trophea, variasque de principe tenebrarum reportatas victorias, cum fama pietatis ejus longius cum admiratione vagaretur, ad episcopalis muneris functionem communi populi Altissiodorensis suffragio fuerit electus.

3 Quam dignitatem tam eximia mansuetudine et vitæ integritate administravit, ut nec æmuli minimam in eo labem deprehendere possent. Cumque omnes doctrinam hominis mirarentur, obstupescerent miracula, et virtutes suspicerent, excitavit ille, qui homicida est ab initio, animas iniquorum contra Virum Sanctum, a quibus tandem occisus martyrii palmam promeruit. Quo autem mortis genere, quave occasione fuerit extinctus, ignoro. Interjectis, porro Barnabæ de Montalvo, quibus eundem Antissiodorensis præsulem, Quinciacensis cœnobii abbatem, ac Martyrem habet, verbis, ita pergit: Miror, quod hic Sanctus inter cæteros Antissiodorensis ecclesiæ antistites (de quo nos modo) non recenseatur a Joanne Chenu Biturico in sua Historia chronologica archiepiscoporum et episcoporum Gallie. Brevius eundem in suo Martyrologio Gallicano hodie celebrat Saussayus: Antissiodori, inquit et quidem primo loco, passio Sancti Galteri episcopi, qui cum esset Quinciaci abbas in territorio Lingonensi, moribus sanctissimis, etiamque miraculus pollens, excedente ab humano tramite Bernardo de Soliaco Antissiodorensi pontifice, eam ad sedem assumptus: cum Vir in sancta religione strenuus justitiæ tenorem adversus Ecclesiæ hostes zelo sacerdotali assereret; ab iis odio gratis habitus, et dire impetitus coronam martyrii, pastor pro grege occisus, gloriosam recepit.

4 Saussayum describunt, eive consonant Buce-
linus in Menologio Cisterciensi, Antonius de Heredia, Barnabas de Montalvo, alique, quorum proin verba non repeto: ast omnibus his concin-

insus est.
Verum pe-
ram a quibus-
dam Antissio-
dori episcopus,

(a) T. IV, col. 850. — (b) part. II, p. 426.
Tomus VII Octobris, Pars Prior.